

Simo Paassilta

chefredaktör
Pensionstagarnas
Centralförbunds
ordförande

LEDARARTIKEL

Stödet till närståendevården bör harmoniseras i välfärdsområdena

Skillnaderna mellan kommunerna vad gäller stödet till närståendevården är stora, eftersom kommunerna relativt fritt har kunnat besluta om vilket stöd man erbjuder närståendevården, så länge de beaktat de lagstadgade minimi-kraven.

Arbetstagarnas löner i välfärdsområdena kommer att förenhetligas utgående från arbetsuppgifter och i enlighet med välfärdsområdets högsta löner. Bra så. Även om lagen inte förutsätter det, borde stödet till närståendevården också förenhetligas.

Med andra ord borde vårdarvodet och den övriga servicen i närståendevården höjas i enlighet med den högsta nivån i områdets kommuner.

Vårdnadsbidraget i närståendevården består av vårdarvode och vårdledning, service för vårdtagaren och tjänster som stöder vårdarbetet.

Välfärdsområdena som skapades i vårdreformen inleder sin verksamhet i början av 2023 och ansvaret för närståendevården överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Det möjliggör ett förenhetligande av förmånerna på landskapsnivå.

Nu krävs det mod att inse närståendevårdens betydelse och möjligheter som en del av vårdreformen. Enligt Sari Kehusmaas doktorsavhandling¹ gör vi i Finland genom närståendevården årligen en inbesparing på cirka 2,8 miljarder euro i seniorservicen. Närståendevården är en betydande del av social- och hälsovården och den har också en stor ekonomisk betydelse!

Då välfärdsområdena inleder sin verksamhet och bygger upp allt bättre service och servicenätverk bör man fästa särskilt stor uppmärksamhet vid servicehandledningen. I anslutning till det pågår för närvarande ett medborgarinitiativ som kan under-tecknas om grundandet av äldrerådsgivningar i välfärdsområdena. Jag rekommenderar att ni bekantar er med medborgar-initiativet.

Välfärdsområdenas organisationer byggs upp. Regionala äldreombudsmannatjänster bör grundas i områdena i likhet med andra viktiga tjänster och funktioner.

Äldreombudsmännen skulle känna till seniorernas vardag och deras uppgifter skulle bli att följa upp främjandet av hälsan och välfärden bland områdets seniorer samt servicetillgängligheten, kvalitetsövervakningen och rapporteringen.

I uppgifterna skulle även ingå rådgivning bland seniorerna och servicehandledning.

Den regionala äldreombudsmannen skulle fungera i tätt samarbete med kommunernas och välfärdsområdets äldreråd samt med de organisationer i området som representerar de äldre och samarbeta med äldreombudsmannen på riksnivå.

Äldreråden är viktiga kanaler för inflytande bland annat med tanke på seniorernas ställning och tillgängligheten till service samt som initiativtagare till förändringar både i landskapens kommuner och i välfärdsområdena.

Lagstiftningen ger äldreråden ett starkt mandat att agera och bli hörda. Äldrerådets verksamhet bör ytterligare stödas och stärkas. Äldreråden bör få tillräckliga verksamhetsmöjligheter för att de äldres röster ska beaktas i utvecklingsarbetet och beslutsfattandet.

¹ Kehusmaa S. (2014). Kontroll över vårdutgifterna. Anlitande av tjänster, närståendevård och rehabilitering bland äldre hemmaboende personer med nedsatt funktionsförmåga. [Doktorsavhandling, Tammerfors universitet]. (Social trygghet och hälsa: Undersökningar 131). FPA.